

Deventer, cultuurstad van het oosten

Wilhelminafontein

De zomer is alweer aangebroken en dan is de Brink van Deventer op z'n mooist. De bomen zwaar in blad, terrasjes met vrolijke mensen rondom, en als stralend middelpunt de Wilhelminafontein, met de stedenmaagd in top. Ze zwaait met haar palmtak, en houdt tegelijk het stadswapen stevig vast. Van mij mag u het een wanstaltig monster vinden, maar ik vind het een geluk dat hij er weer staat. Over een paar maanden is het precies een eeuw geleden dat die fontein hier werd neergezet, en toch staat hij er nog maar 75 jaar. Dat komt, zoals de ouderen onder ons weten, omdat de maagd, samen met haar engeltjes en zo nog wat monumentaal puin tussen 1960 en 1985 op de gemeentewerf heeft liggen verkommeren, in afwachting van betere tijden.

Achteraf gezien kunnen de meesten van ons zich niet zo goed meer voorstellen waarom die fontein toen ineens weg moest. Hij stond in de weg voor een frisse doorbraak dwars door het Bergkwartier naar de verkeersbrug, die ook al naar Wilhelmina was genoemd. Hij nam de plaats in van maar liefst negen auto's. De marktkooplui hadden er last van. En hij stonk, omdat de gemeente er in de jaren dertig een ondergronds urinoir had laten aanleggen. En verder vonden de meeste mensen die het weten konden, het langzamerhand maar een ouderwets kitsch-ding. Zelfs in de raad waren er in die tijd maar heel weinig te vinden die voor de fontein in de bres wilden springen. 'De Wilhelminafontein mag nooit meer terugkeren', schreef het Deventer Dagblad in 1974; een citaat van de toenmalige VVV-directeur...

Het is grotendeels dank zij de hardnekkigheid van één wethouder (jazeker: Bernard Duimel), én dank zij een mooi initiatief van de Sallandsche Bank, dat het mooiste plein van Nederland weer een blikvanger heeft. Zeker nu het autoblik van het plein verdwenen is - wat mij betreft voorgoed - komt hij extra tot zijn recht.

Al lijkt het erop dat sommigen het woord blikvanger wat al te letterlijk willen nemen. Op een gewone, doordeweekse dag kunt u zonder mankeren twintig, dertig blikjes frisdrank zien liggen in alle hoeken en gaten van de fontein. Misschien kan de dienst die de afvalbakken leegt, de fontein ook even 'meenemen'? Nog beter is het natuurlijk wanneer de frisdrinkers hun lege blikjes rechtstreeks in een vuilnisbak deponeren. Maar misschien is het wel een stil protest van de tegenstanders van weleer.

Jos Paardekooper